

Wybory samorządowe 2018

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Tegoroczne wybory samorządowe od kilku miesięcy budzą spore zainteresowanie społeczne. Głosowaniem tym interesuje się – według ich własnych deklaracji – 71% ankietowanych, choć w przypadku przeważającej części jest to zainteresowanie raczej umiarkowane niż duże (odpowiednio: 47% i 24% ogółu badanych)¹. Tylko nieco ponad jedna czwarta respondentów (28%) twierdzi, że nie interesuje się wyborami władz lokalnych. Od maja deklaracje te się nie zmieniły.

CBOS

RYS. 1. Jesienią tego roku odbędą się wybory samorządowe do rad gminnych, powiatowych i sejmików wojewódzkich oraz wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Czy Pana(ią) wybory te:

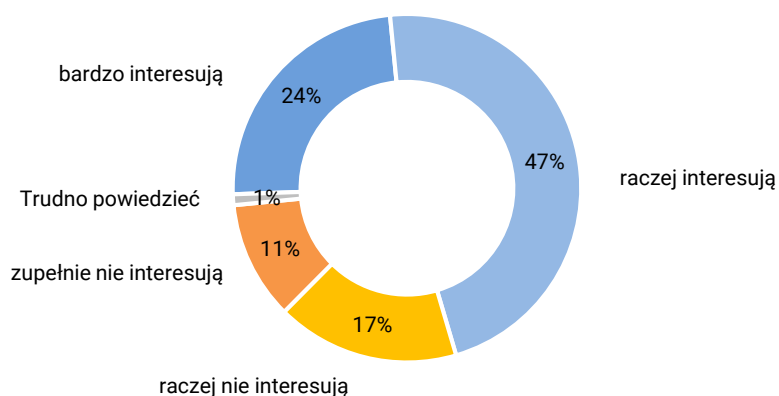

TABELA 1

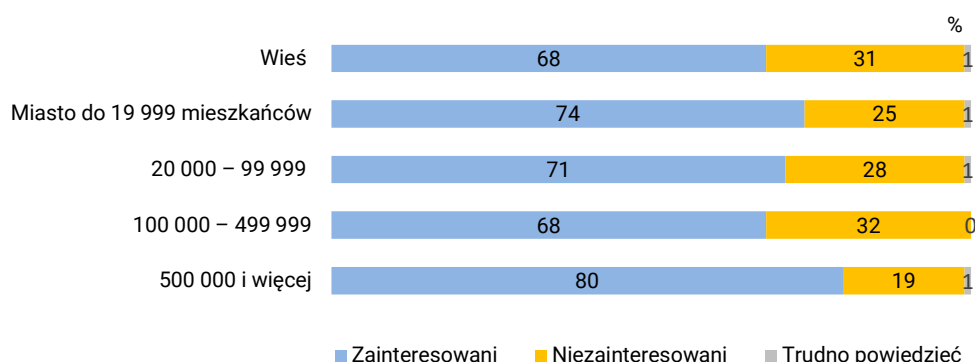
Zainteresowanie wyborami samorządowymi	Wskazania respondentów według terminów badań																					
	1998		2002				2006					2010				2014				2018		
	VIII	IX	VI	VIII	IX	X	VI	VIII	IX	X	XI	VIII	IX	X	XI	VII	VIII	IX	X	IV	V	VI
	w procentach																					
Zainteresowani	50	63	55	50	53	61	47	47	48	53	57	59	65	62	66	62	62	66	70	69	71	71
Niezaintereso- wani	47	35	44	49	45	38	52	49	49	45	41	39	33	37	33	36	37	34	29	30	28	28
Trudno powiedzieć	3	2	1	1	2	1	1	4	3	2	2	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (337) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 7–14 czerwca 2018 roku na liczącej 989 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Zainteresowanie jesiennymi wyborami lokalnymi jest słabo zróżnicowane ze względu na wielkość miejscowości zamieszkania. Jedynie mieszkańcy największych aglomeracji wyróżniają się pod tym względem – ich uwagę tegoroczne wybory angażują w wyraźnie większym stopniu, niż ma to miejsce w przypadku mieszkańców mniejszych miast oraz wsi. Ale też, jak się wydaje, na obecnym, wciąż wstępnym dla większości przyszłych wyborców, etapie przygotowań mieszkańcy największych aglomeracji otrzymują najwięcej informacji na ten temat, m.in. dzięki coraz liczniej pojawiającym się na przedwyborczej giełdzie nazwiskom przyszłych (partyjnych i niepartyjnych) kandydatów na włodarzy ich miast.

CBOS

RYS. 2. Zainteresowanie wyborami samorządowymi a wielkość miejscowości zamieszkania

Nadchodzącymi wyborami samorządowymi nieco częściej zainteresowani są mężczyźni niż kobiety. Wyraźnie częściej interesują się nimi osoby starsze i w średnim wieku niż ludzie młodzi, w tym zwłaszcza najmłodsi badani. Podobnie też jak w przypadku wszelkich ogólnokrajowych głosowań, podstawowym czynnikiem różnicującym stosunek do nadchodzących wyborów samorządowych jest poziom wykształcenia ankietowanych. Im jest on wyższy, tym częstsze są deklaracje zainteresowania tym głosowaniem. Wyborami samorządowymi interesuje się ponad cztery piąte osób z wyższym wykształceniem (83%). Zainteresowaniu tymi wyborami sprzyja ponadto – związany z poziomem wykształcenia – wyższy status społeczno-zawodowy badanych oraz wysokie dochody i pozytywne oceny własnej sytuacji materialnej. Wśród osób dobrze sytuowanych, o najwyższych dochodach *per capita* (2500 zł i więcej), deklaracje zainteresowania wyborami do władz lokalnych składa również ponad cztery piąte (83%), a wśród oceniających własne warunki materialne jako dobre odsetek ten sięga trzech czwartych (74%). Spośród grup społeczno-zawodowych zdecydowanie najbardziej zainteresowani wyborami są kadra kierownicza i samodzielni specjaliści (91%).

Zainteresowaniu tym głosowaniem sprzyja ponadto częsty udział w praktykach religijnych – respondenci uczestniczący w nich kilka razy w tygodniu wyraźnie częściej niż inni deklarują, że interesują się wyborami lokalnych władz.

Z kolei stosunkowo największy brak zainteresowania wyborami władz lokalnych obserwujemy wśród ludzi młodych – od 18 do 24 roku życia (39%) i w wieku 25–34 lata (36%), a także osób słabiej wykształconych – z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (36%) oraz zasadniczym zawodowym (35%), badanych negatywnie oceniających własne warunki materialne (37%), a spośród grup społeczno-zawodowych – wśród robotników niewykwalifikowanych (57%) i wykwalifikowanych (43%) oraz pracowników usług (49%).

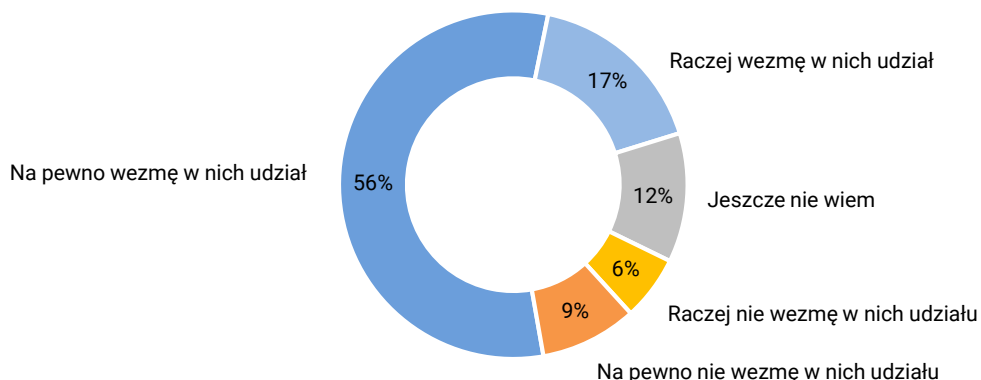
W największym jednak stopniu o stosunku do jesiennych wyborów samorządowych wydają się decydować czynniki odpowiedzialne za zaangażowanie i kompetencje polityczne obywateli. Wyborami władz lokalnych zdecydowanie najczęściej interesują się osoby generalnie zainteresowane polityką – z uwagą śledzące wydarzenia polityczne w kraju (97%). Mniej obchodzą one natomiast tych, których polityka mało bądź wcale nie zajmuje (51% deklaracji zainteresowania). Pozytywne nastawienie do wyborów władz lokalnych wyraźnie też idzie w parze z posiadaniem określonych sympatii i poglądów politycznych. O ile osoby deklarujące lewicowe, prawicowe lub centrowe przekonania w zdecydowanej większości są zainteresowane nadchodzącym głosowaniem (odpowiednio: 79%, 84% i 73%), o tyle badani niepotrafiący określić swoich poglądów w kategoriach lewicowości–prawicowości najczęściej deklarują brak zainteresowania tymi wyborami (51%).

DEKLARACJE UDZIAŁU W WYBORACH SAMORZĄDOWYCH

Od kwietnia tego roku, a więc od momentu kiedy systematycznie badamy stosunek Polaków do zbliżających się wyborów władz lokalnych, zarówno deklaracje zainteresowania tym głosowaniem, jak i zapowiedzi udziału w nim utrzymują się na bardzo wysokim poziomie.

Ubiegły miesiąc przyniósł minimalny spadek deklaracji uczestnictwa w nadchodzącym głosowaniu, jednak nadal są one powszechniejsze niż w minionych latach. W czerwcu udział w wyborach samorządowych deklarowało 73% uprawnionych do głosowania (od maja spadek o 2 punkty procentowe), przy czym ponad połowa (56%) z całą stanowczością twierdziła, że będzie w nich uczestniczyć. Co ósmy badany (12%) jeszcze nie wiedział, czy weźmie w nich udział, a mniej więcej co siódmy (15%, od maja wzrost o 2 punkty) zapowiadał swoją absencję w tym głosowaniu.

RYS. 3. Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w wyborach samorządowych jesienią tego roku?

Oczywiście nie należy się spodziewać, że Polacy równie licznie stawią się przy urnach wyborczych, jak to obecnie zapowiadają. Z reguły sondażowe deklaracje znacznie przewyższają faktyczną frekwencję. W listopadzie 2014 roku na tydzień przed wyborami samorządowymi udział w nich deklarowało 69% badanych, w rzeczywistości zaś uczestniczyło 47,68% uprawnionych do głosowania.

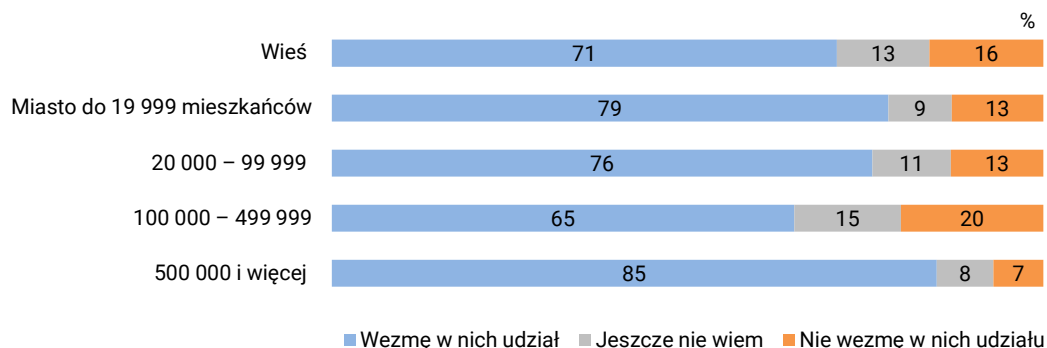
TABELA 2

Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w nadchodzących wyborach samorządowych?	Wskazania respondentów według terminów badań																					
	1998		2002			2006				2010				2014					2018			
	VIII	IX	VIII	IX	X	VIII	IX	X	XI	VIII	IX	X	XI	VII	VIII	IX	X	XI	I*	IV	V	VI
	w procentach																					
	Tak	60	69	55	58	64	56	55	57	63	66	71	68	71	66	65	66	70	69	79	74	75
Jeszcze nie wiem	15	17	20	17	13	19	19	18	15	25	15	14	11	15	15	14	13	13	12	14	12	12
Nie	25	13	25	25	23	25	26	25	22	9	14	18	18	19	20	20	17	18	8	12	13	15

W styczniu br. pytanie brzmiało: „Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory samorządowe – władz gminy, powiatu i województwa – to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?”. Respondenci mieli do wyboru odpowiedzi: „Na pewno wziął(ę)bym w nich udział”, „Jeszcze nie wiem” oraz „Na pewno nie wziął(ę)bym w nich udziału”

Deklaracje udziału w wyborach władz lokalnych dość słabo różnicuje wielkość zamieszkiwanej miejscowości. Podobnie jak w przypadku zainteresowania wyborami, stosunkowo najczęściej chęć wzięcia w nich udziału zgłaszają mieszkańcy największych aglomeracji (powyżej 500 tys. ludności), a relatywnie najrzadziej – mieszkańcy miast liczących od 100 tys. do 500 tys. ludności.

RYS. 4. Deklaracje uczestnictwa w wyborach samorządowych a wielkość miejscowości zamieszkania

Udział w nadchodzących wyborach samorządowych, tak jak w innych procedurach demokratycznych, częściej deklarują mężczyźni niż kobiety. Deklaracjom uczestnictwa w tym głosowaniu sprzyja starszy wiek, jednak największe różnice dotyczą ludzi młodych (od 18 do 24 roku życia), którzy wyraźnie rzadziej niż inni zapowiadają swoje w nim uczestnictwo.

Gotowość partycypacji w wyborach władz lokalnych, podobnie jak zainteresowanie nimi, wyraźnie idzie w parze z wyższym poziomem wykształcenia oraz – co się z tym wiąże – wyższymi dochodami *per capita* i wyższą pozycją społeczną.

Częściej o swoim pewnym uczestnictwie w wyborach mówią osoby głęboko religijne – co najmniej raz w tygodniu biorące udział w praktykach religijnych, zdecydowanie najrzadziej na wybory wybierają się natomiast osoby w ogóle niepraktykujące religijnie.

Udział w wyborach władz samorządowych trochę częściej deklarują badani o poglądach prawicowych (88%) niż lewicowych (78%) czy centrowych (75%). Absencji wyborczej sprzyja jednak przede wszystkim brak sprecyzowanych poglądów politycznych – tylko co drugi badany niepotrafiący określić swych przekonań politycznych w ramach tradycyjnych kategorii lewicowości i prawicowości planuje wziąć udział w tym głosowaniu (51%).

Zamiar uczestniczenia w wyborach samorządowych jest niemal powszechny w elektoratach wszystkich analizowanych partii politycznych, określonych na podstawie preferencji w ewentualnych wyborach parlamentarnych. Na wybory samorządowe wybiera się też ogromna większość badanych chcących korzystać z przysługujących im praw wyborczych, ale niesympatyzujących z żadnym z funkcjonujących na scenie politycznej ugrupowań. Znacznie rzadziej natomiast na wybory samorządowe wybierają się ci, którzy swego udziału nie są pewni i zastanawiają się, czy byliby skłonni głosować w ewentualnych wyborach parlamentarnych. Jednak zdecydowanie najczęściej swoją absencję w tegorocznym głosowaniu zapowiadają osoby bierne wyborczo – z zasady niezainteresowane udziałem w procedurach demokratycznych.

TABELA 3

Elektoraty ugrupowań politycznych*	Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w wyborach samorządowych?		
	Wezmę w nich udział	Jeszcze nie wiem	Nie wezmę w nich udziału
	w procentach		
PiS (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	94	5	1
PO	90	6	4
PSL*	89	0	11
SLD*	88	4	8
Kukiz'15	93	7	0
Nowoczesna*	87	10	3
Niezdecydowani co do preferencji	91	3	6
Niezdecydowani, czy brać udział w wyborach parlamentarnych	54	33	13
Deklarujący absencję w wyborach parlamentarnych	24	20	56

*Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

** Wyniki dla tych ugrupowań należy traktować ostrożnie, ze względu na małą reprezentację ich zwolenników w badaniu

PREFERENCJE W WYBORACH DO SEJMIKÓW WOJEWÓDZKICH

Według zapowiedzi zadeklarowanych uczestników wyborów, szanse na wprowadzenie największej liczby radnych do sejmików wojewódzkich ma PiS wraz ze stowarzyszonymi z nim ugrupowaniami. Na kandydatów tej formacji gotowa jest głosować prawie jedna trzecia wybierających się na wybory samorządowe (32%). Na drugim miejscu plasuje się koalicja PO i Nowoczesnej, ciesząca się poparciem 16% zadeklarowanych wyborców. O połowę mniejsze nadzieje na liczną reprezentację w sejmikach wojewódzkich może mieć ruch Kukiz'15, popierany przez 8% wybierających się na wybory samorządowe. Prawie tyle samo wyborców (7%) opowiedziałoby się w tych wyborach za kandydatami PSL. Bardzo już niewielka część uczestników wyborów gotowa byłaby głosować na kandydatów ugrupowań lewicowych – SLD (2%) czy Partii Razem (1%), a także na reprezentantów ultraliberalnej prawicy – ugrupowania Wolność Janusza Korwin-Mikkego (2%).

Spora grupa zadeklarowanych uczestników wyborów (7%) najchętniej głosowałaby jednak na inny komitet wyborczy niż te firmowane przez główne ugrupowania sceny politycznej. Ponad jedna czwarta zadeklarowanych wyborców (26%) jeszcze nie wie, kogo poparłaby w wyborach do sejmiku swego województwa; warto jednak zauważyć, że w stosunku do maja odsetek takich deklaracji dość znacznie się zmniejszył (spadek o 6 punktów procentowych).

W porównaniu z pomiarem majowym nieco zyskał PiS wraz ze stowarzyszonymi z nim ugrupowaniami (wzrost o 3 punkty procentowe). Więcej osób niż w maju gotowych jest też poprzeć kandydatów PSL (wzrost o 3 punkty). Na zainteresowaniu przyszłych wyborców nieznacznie stracił natomiast SLD (spadek o 2 punkty). Zmiany te są jednak minimalne i utrzymane w granicach błędu pomiaru.

TABELA 4

Na kandydata jakiego komitetu wyborczego głosował(a)by Pan(i) w wyborach do sejmiku województwa?	Odpowiedzi osób deklarujących udział w wyborach samorządowych według terminów badań	
	V '18 (N=963)	VI '18 (N=716)
	w procentach	
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	29	32
Koalicja Platformy Obywatelskiej i Nowoczesnej	16	16
Kukiz'15	7	8
Polskie Stronnictwo Ludowe	4	7
Sojusz Lewicy Demokratycznej	4	2
Wolność Janusza Korwin-Mikkego	1	2
Partia Razem	1	1
Inny komitet wyborczy	5	7
Trudno powiedzieć	32	26

Wśród Polaków utrzymuje się wysoki wskaźnik gotowości wyborczej, co potwierdza się również w przypadku wyborów do władz lokalnych. W czerwcu ponad dwie trzecie ankietowanych zadeklarowało zainteresowanie tegorocznym głosowaniem, jeszcze więcej chciałoby w nim uczestniczyć, przy czym ponad połowa jest całkowicie pewna swojej obecności w lokalu wyborczym. W porównaniu z majem spadł odsetek wyborców niemających określonych preferencji wyborczych w wyborach do sejmików wojewódzkich. Największym poparciem przyszłych wyborców niezmiennie cieszy się PiS wraz ze współkoalicjantami. O połowę mniejsze szanse na wprowadzenie swoich radnych do sejmików szczebla wojewódzkiego ma koalicja wyborcza PO i Nowoczesnej. Czterokrotnie mniej zadeklarowanych sympatyków niż ugrupowanie rządzące mają w tych wyborach ruch Kukiz'15 oraz PSL.

Opracowała

Agnieszka Cybulska

TABELA 1

		Jesienią tego roku odbędą się wybory samorządowe do rad gminnych, powiatowych i sejmików wojewódzkich oraz wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Czy Pana(ią) wybory te:			Liczba osób
		interesują	nie interesują	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		71	28	1	987
Płeć	Mężczyźni	73	26	1	464
	Kobiety	69	31	1	523
Wiek	18-24 lata	61	39		76
	25-34	64	36		192
	35-44	75	24	1	184
	45-54	72	27	1	149
	55-64	73	25	2	179
	65 lat i więcej	75	24	0	208
Miejsce zamieszkania	Wieś	68	31	1	390
	Miasto do 19 999	74	25	1	138
	20 000 - 99 999	71	28	1	219
	100 000 - 499 999	68	32		146
	500 000 i więcej mieszk.	80	19	1	94
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	63	36	1	186
	Zasadnicze zawodowe	63	35	2	242
	Średnie	72	27	1	301
	Wyższe	83	17	0	258
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	91	9	1	111
	Średni personel, technicy	81	19		33
	Pracownicy adm.-biurowi	70	28	2	72
	Pracownicy usług	51	49		56
	Robotnicy wykwalifikowani	56	43	1	108
	Robotnicy niewykwalifik.	43	57		49
	Rolnicy	78	22		48
	Pracujący na własny rach.	80	18	2	46
	Bezrobotni	83	14	3	30
	Emeryci	75	24	1	250
	Renciści	67	33		54
	Uczniowie i studenci	74	26		47
	Gospodynie domowe i inni	66	34		83
	inst. państw., publicznej	82	17	1	138
Pracuje w:	spółce właścicieli prywatnych i państwa	66	34		87
	sekt. prywat. poza rolnict.	62	37	1	256
	prywatnym gosp. rolnym	81	19		53
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	66	34		134
	Od 900 zł do 1299 zł	69	31		159
	Od 1300 zł do 1799 zł	65	34	1	165
	Od 1800 zł do 2499 zł	75	23	2	123
	2500 zł i więcej	83	17		127
Ocena własnych war. mater.	Złe	61	37	2	65
	Średnie	67	31	2	379
	Dobre	74	25	0	543
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	84	16		59
	Raz w tygodniu	71	28	1	436
	1-2 razy w miesiącu	67	32	1	136
	Kilka razy w roku	72	27	1	208
	W ogóle nie uczestniczy	66	34		136
Poglądy polityczne	Lewica	79	20	1	165
	Centrum	73	26	0	259
	Prawica	84	15	1	305
	Trudno powiedzieć	47	51	2	232

TABELA 2

		Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w tych wyborach?			Liczba osób
		Wezmę w nich udział	Jeszcze nie wiem	Nie wezmę w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		73	12	15	988
Płeć	Mężczyźni	78	7	15	464
	Kobiety	69	16	14	524
Wiek	18-24 lata	64	13	23	76
	25-34	72	12	16	192
	35-44	74	12	14	185
	45-54	76	12	12	149
	55-64	73	16	12	179
	65 lat i więcej	77	8	16	208
Miejsce zamieszkania	Wieś	71	13	16	391
	Miasto do 19 999	79	9	13	138
	20 000 - 99 999	76	11	13	219
	100 000 - 499 999	65	15	20	146
	500 000 i więcej mieszk.	85	8	7	94
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	61	12	27	186
	Zasadnicze zawodowe	67	14	18	242
	Średnie	77	11	12	301
	Wyższe	84	10	6	259
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	90	9	1	111
	Średni personel, technicy	91	7	2	33
	Pracownicy adm.-biurowi	79	12	9	73
	Pracownicy usług	66	15	19	56
	Robotnicy wykwalifikowani	64	13	23	108
	Robotnicy niewykwalifik.	43	13	44	49
	Rolnicy	80	13	6	48
	Pracujący na własny rach.	98		2	46
	Bezrobotni	76	7	17	30
	Emeryci	74	11	15	250
	Renciści	63	10	27	54
	Uczniowie i studenci	73	12	15	47
	Gospodynie domowe i inni	61	24	15	83
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	84	11	5	139
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	71	14	15	87
	sekt. pryw. poza rolnict.	72	10	18	256
	prywatnym gosp. rolnym	84	11	6	53
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	64	22	14	134
	Od 900 zł do 1299 zł	68	15	17	159
	Od 1300 zł do 1799 zł	70	12	18	165
	Od 1800 zł do 2499 zł	79	11	10	123
	2500 zł i więcej	88	5	7	128
Ocena własnych war. mater.	Złe	52	11	37	65
	Średnie	70	16	14	379
	Dobre	79	9	12	544
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	81	8	11	59
	Raz w tygodniu	76	12	12	437
	1-2 razy w miesiącu	71	11	18	136
	Kilka razy w roku	75	13	12	208
	W ogóle nie uczestniczy	60	12	28	136
Poglądy polityczne	Lewica	78	14	8	165
	Centrum	75	14	11	259
	Prawica	88	6	5	305
	Trudno powiedzieć	51	14	34	232

TABELA 3

		Na kandydata jakiego komitetu wyborczego głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmiku województwa?									Liczba osób
		Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	Koalicja Platformy Obywatelskiej i Nowoczesnej	Partia Razem	Wolność Janusza Korwin-Mikkego	Polskie Stronnictwo Ludowe	Sojusz Lewicy Demokratycznej	Kukiz'15	Inny komitet wyborczy	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		32	16	1	2	7	2	8	7	26	716
Płeć	Mężczyźni	32	15	1	2	6	2	10	8	24	359
	Kobiety	32	18	0	1	7	3	6	6	28	357
Wiek	18-24 lata	25	17	4	8	4		12	6	25	47
	25-34	17	9		3	8		23	11	29	134
	35-44	27	22	1	2	4	1	6	7	30	135
	45-54	32	19		1	6	4	3	8	27	111
	55-64	42	12		1	11	3	2	7	21	129
	65 lat i więcej	43	19	0	0	5	4	3	3	22	159
Miejsce zamieszkania	Wieś	38	5	0	1	10	2	7	4	34	270
	Miasto do 19 999	35	14	2	1	10	1	6	8	23	107
	20 000 - 99 999	30	21	0	2	3	3	8	11	21	166
	100 000 - 499 999	26	24		3	1	3	9	12	22	96
	500 000 i więcej mieszk.	18	40	1	4	5	1	10	4	16	77
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	45	9	2	2	6	1	4	4	28	113
	Zasadnicze zawodowe	41	7		2	7	2	7	5	29	160
	Średnie	28	17	1	3	9	3	8	7	23	229
	Wyższe	22	26		1	4	2	10	10	25	214
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	20	29			3		9	11	28	97
	Średni personel, technicy	17	7		4	14	4	16	19	19	30
	Pracownicy adm.-biurowi	19	33		3	2	5	17	3	19	56
	Pracownicy usług	24	6	5	2	6	3	6	5	43	37
	Robotnicy wykwalifikowani	25	13		2	4		12	14	30	68
	Robotnicy niewykwalifik.	32	4		11	4		20		29	21
	Rolnicy	31	5			21	2	4	6	31	39
	Pracujący na własny rach.	26	22		3	4	2	12	8	22	45
	Bezrobotni	44	6					8	8	34	23
	Emeryci	43	15	0	1	7	3	2	4	23	183
	Renciści	60	12				3	4		21	33
	Uczniowie i studenci	24	8	5	9	6		13	5	28	34
	Gospodynie domowe i inni	39	13			16	3		9	20	51

TABELA 3 (cd.)

		Na kandydata jakiego komitetu wyborczego głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmiku województwa?									Liczba osób
		Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	Koalicja Platformy Obywatelskiej i Nowoczesnej	Partia Razem	Wolność Janusza Korwina-Mikkego	Polskie Stronnictwo Ludowe	Sojusz Lewicy Demokratycznej	Kukiz'15	Inny komitet wyborczy	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		32	16	1	2	7	2	8	7	26	716
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	25	21		1	5	2	9	9	28	115
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	20	24		2	3	3	17	12	19	60
	sekt. prywat. poza rolnict.	23	18	1	3	5	1	12	8	30	182
	prywatnym gosp. rolnym	29	4		3	21	2	7	8	27	44
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	47	8	1		4	2	5	7	26	85
	Od 900 zł do 1299 zł	37	12		1	12	1	6	7	25	106
	Od 1300 zł do 1799 zł	34	18		3	5	2	8	9	20	115
	Od 1800 zł do 2499 zł	26	24	1	3	7	2	14	7	16	95
	2500 zł i więcej	25	27	1	2	9	3	6	8	18	112
Ocena własnych war. mater.	Złe	38	17			14	2		2	27	34
	Średnie	30	15	0	2	7	2	6	6	32	261
	Dobre	33	17	1	2	6	3	9	8	22	421
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	59	13		3			3	15	8	48
	Raz w tygodniu	37	12	1	1	6	2	8	5	29	331
	1-2 razy w miesiącu	33	12			9	1	11	8	27	96
	Kilka razy w roku	22	18	1	4	12	3	9	8	23	149
	W ogóle nie uczestniczy	17	36		4	2	4	4	11	22	81
Poglądy polityczne	Lewica	9	32	1	2	10	9	11	9	17	125
	Centrum	21	20	1		13	1	9	10	25	192
	Prawica	55	10		4	2	0	8	4	16	268
	Trudno powiedzieć	23	5	1	1	3	1	2	6	57	117